

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci Iudimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Tertia regula de mei, tui, sui, nostri, & vestri. Possessum spernit patrium
quo passio fertur Filius ergo mei ne dixeris, at meus inque.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

Tertia regula de mei,tui,sui,nostri,& vestri.
 Possessum spernit patrium quo passio fertur
 Filius ergo mei ne dixeris,at meus inque.

Nomē significans rem possessam uel habitā nō regit genitiū paſſiue significantē, ut sunt hi primitiū, mei, tui, sui, nostri, ueſtri. ideo nō dicimus filius mei, ut cōtra Priscianū bene docet Valla. ex quo hēc fere carpīmus, sed loco horū utimur posselliuis, meus, tuus, suus, noster, ueſter. significat autē dicitū genitiui paſſiue, non ut uerba aut participia (ut credidit quidā omniū prēter nugas nesci⁹) q̄a nō significat passionē, ut de ea logici aut physici loquuntur, sed quoniā rem per dictionē cui adiçūtur significatā non significat possideri, aut haberi ab re pro q̄ ip̄i genitiui capiuntur, sed ab re alia, ut amor mei. recte diciſ de amore non quē ego habeo, sed quem aliud de me. Nequicq̄ itaq̄ excipiūt homūculi participia dicētes, hec est latīna, Interest loānis patiētis aut percussi tacere, ubi interest regit genitiū ſignificantē paſſiue, ergo male dicit interest non cōſtruī cū genitiū ſignificantibus paſſiue. Cōcedūt illi argumētationē, ut ualidā, dicitq̄ excipiēda elle participia, at inſulfissime nugant, quorū ut fauces p̄clu dam, respōdendū eſt interīm eorū ineptihs, sed pergamus. Mei itaq̄ tui, sui, nostri, ueſtri, primitiū ſpeciei ſignificant rem cui adiçunt p̄tūnere ad aliā rem q̄ ip̄i genitiui ſignificant, & hoc uocat grāmatici hic ſignificare paſſiue, genitiui q̄ aliter ſignificant dicitūt ſignificare actiue, qui etiā poſſunt ſignificare paſſiue, & pindē ſenſum reddere ambiq̄. amor em̄ dei eſt quo deus amat aut amat, ſic timor dei, quo deus timet, & is quidē nullus, aut quo deus timet. unde oīs ḡtū ſi ſignificat actiue, paſſiue aut poſſelliue, ut puidētia, timor, regnū dei, utilitas, copia, odiū, amor loānis &c. ambiguū faciūt ſermonē, q̄ certior fieri poſt per primitiua mei, tui, sui, nostri, ueſtri. & deriuatiua meus, tu⁹, ſuus, noster, ueſter. ſiquidē amore meo fecisti. q̄a. ſ. te amo amore mei, q̄a amor abs te aut alio, ſic amor tui quo amaris, amor tuus quo amas, utilitas mea quā habeo, utilitas mei quē de me habe tur, amor mei, eſt amor tui quādo te amo. amor meus eſt amor mei quādo me amo. Ouidi. Vror amore mei. ſic differētia eſt inter meus a. um, & mei &c. Uſus memoria, fastidium, desideriū, cura, odiū, dolor, potestas, & pro hoc copia, & id genus cetera, p̄cipue uerbalia q̄ paſſiue & actiue exponi poſſunt. Cice. quod desyderiū tui ferre non poſſet, & me tui pudet. Teren. Hoc unū ſcio hāc meritā, ut memor effeſ ſui, hic ſignificant desyderiū, & pudor de te in alio, & memoria nō quā ipſa habet, ſed quā aliud de ipſa, ſic misereor tui &c. & mife-

F

Ioannis Despauterij Niniuite

reor mei, hic in eodē est actio & passio, ut amor mei quādo ipse me amo, quę res decepit multos authore Valla, habete curam nostri, ut habemus curā uestrī, & habeo curā mei, possum em me curare, amare &c. tanq; alterū, & ita nulla esset argumentatio ex his cōtra dīctia nostra facta, si quis quid dixerimus, diligēter attendat. Eadē manet si gnificātia, additis genitiis iā dīctis h̄s quę partitionē dicunt, nā semper significāt ut prius aliqd de me, te, se, nobis, uobis, siue nos id habeamus, siue alius, ut pars mei. i. de me, utpote manus, digitus, &c. pars mea de hereditate uel alia portione dicit, sic differūt aliqd mei & meū, dīmidū mei & meū, mediū membrū, multū, quid &c. mei & meū. Mediū tui tangā, de parte tui dicit, mediū tuū est cibus, præda uel aliquid possessione (ut dīctū) pura possessionum, illud possessionē impura, membrū mei est pars mei, sed in primo significato dicimus, membrū meū est manus &c. Plus tui, plus tuū &c. Plautus in Aulularia. Dñ me prodāt si ego tui quicq; abstuli. i. de te, quia deriuatiū est, ut si qua tui corydonis habet te cura uenito. & apud Terē. Cuiū puerū hic posuisti uestri. Cuius uestri: Pamphili, puer uestri, primis tue incongruū est, puer uestri deriuatiue congruū est, sed incōpletū addi nāc debet, filii, socij, fratrīs, aut aliud quippiā. Teren. dixit desyderio tuo pro tui, sed non imitabimur. Hic uerū nō est illud dīctū ubi possessiū est potest esse primitiū, ut caro ouina. i. caro ouis sic dicere nō potes, filius meus, id est filius mei, quia possessiua actiue si gnificant, Rarissime aut nunq; passiue, genitiū autē dīcti passiue tm̄ Olim poterāt dicere, filius meus, id est filius mis. nam mis, tis. sis actiue significabant, sed in dissuetudinē abierūt. sis autoritate nō probatur, sed ex proportiōe fuisse credit. Nostrū, uestrū, genitiū actiue significāt, & in usu sunt, nec dicimus tamē libros nostrū, uestrū, quia isti genitiū solū in regimine participatiōis locū habēt, cuius rationē aliā non habeo q̄ authorū cōmūnē uoluntatē & usum, loco igitur genitiū orū passiue significantiū utimur meus, tuus, suus, nōster, uester. Possimus autē querere per genitiū cuius liber, pēna, mācipiū & per possessiū, cuius filius, cuiā filia, cuiū marmor, meus, pro mei iuris eleganter ponit, sic tuus &c. Persius. Vindicta postq; meus a p̄tore recessi. Nostrorū, uestrorū pro nostrū, uestrū sāpe ponūtur, teste etiā Donato. Pro eodēfere dicimus authore Valla. Causa mea et mei, sic imago, fama, sēpius tamē per possessiū. Quinti. Mea depūgnasti causa, tua peristi, de imagine alterius quā ego possideo, nō dīcerē imago mei. Seruī. ēnei. xii. Vbi latinius ad Turnū dicit. Viētus amore tui cognato sanguine uictus. Ait uict⁹ amore tui. i. tuo. & ponit differentiā inter causa tua & tui, ut tua causa tūc dicamus, si ali-

quid ipsi ad quem loquimur prestatamus. ut tua causa hominem tuum defendi. Ceterum ipse Gellius, & post Gellium qui fuerunt usque Vallam oes, uidentur noticia dictorum pronominum minus habuisse. Cetera dices mus in regula de interest, refert & est. Amor mei latina est per regulam. Si duo continue &c. ut liber illius. quia pronomen ponitur, p no mine proprio &c.

REGVLA. IIII.

Verum proprietas aut pars cui mobile iungis,
Laudem significans, aut uituperamen in hoc sit,
Vel sexto casu: ceu uultus foemina pulchri
Aut vultu pulchro, Sed apud vates sibi quartum
Sæpe synecdoche habet penes hyistoricos sibi sextum
Hanc oratores, ferme fugere figuram,

Nomen subiecti aut totius, regit dictio[n]e, proprietas, aut partis, cum adiectiu laudis uel uituperen in genitivo, uel in ablativo, & est elegatio, quae es aliquem laudare uolumus, aut uitupare. Exempla prioris, populorum duorum ceruicis, herba magna radicis, uir magni nasi, domus multarum fenestrarum, sed elegatiu[m] in ablativo, uir prestatu[m] pectori, longis crinibus, flauis capillis, pauidu[m] corde. Exempla posterioris, uir proceru[m] staturae, summa uirtutis, sanu[m] metris, celsi animi, immetu[m] subtilitatis, obscuri generis. antiquus moris, miru[m] sagacitatis, industrie, authoritatis, boni nomis paucu[m] fidei, multorum uerborum, probatatis ingenij, quam oia eleganter in ablativo locaueris. Pronomen, quod loco nominis ponit, bene regit casu huius regulu[m] & yb[us] etiam substantiis, aut eius uim habens, uel latenter nomine mediante ybo. Ut tu modice fidei, Petrus est durus ceruicis &c. sed omnia afferat ex doctis testimonia. Cesar, summa hoiem audaciq[ue]. Pli. Aristoteles urinimete subtilitatis. Iuue. Ingenui uultus puer, ingenuusq[ue] pudoris. Ingenius. i. nobilis libertatis, uultus est index animi. Valeri. excellentes pulchritudinis adolescentes, bonu[m] indof. Cesar summa prudenter adolescentes alii spu[m] catilina. Titus Liui. Proba antiquus moris foemina (ein erbere frau von der ander vuel). Cice. Non multi cibi hospitie accipies, sed mali ioci. Sue. Cibi minimi erat. Idem. somni breuissimi erat. Ter. Virgo celsa sparso ore aduoco naso. Virg. Sunt mihi bis septem probatati corpe nymphae. Plau. Tu cano capite amas, senex nequam. In Gen. Sed lia lippiserat oculi. In Judith. Erat autem eleganti aspectu nimis. In Dan. Susanna erat delicata nimis, et pulchra facie. Ter. Hoc antiquus uirtute et fide Laetitia. Magno & excellente ingenio uiri. Plau. Vir nulla fide. Ter. Ille erat honesta & liberali facie. Plau. Miserere ait suu[m]. Cato. Esto ait for-

F ij